

שמיני (259)

קבלת הדין באהבה

הוא אֲשֶׁר דָּבַר יְהוָה לְאִמֵּר בְּקִרְבֵי אֶקְדֹּשׁ, וְעַל פְּנֵי כָל
הָעָם, אֶפְכָּד; וַיִּלֶּם, אֶהְרֹן. (י, ג)

"וידום אהרן", קיבל שכר על שתיקתו, ומה שכר קיבל, שנתייחד עמו הדבור שנאמרה לו לבדו פרשת שתויי יין (רש"י). צריך ביאור מהו לשון "וידום אהרן"? יש לומר שבשעה שמבשרים לאדם דבר, גם אם הוא שותק, אפשר להכיר את מצב רוחו מתוך הבעת פניו, אם הוא שמח או עצוב, בשלוח או רוגז. התורה באה ללמדנו שמדרגתו של אהרן בשעה זו היתה כה גדולה, עד שהצליח להיות כחפץ דומם, שאין אפשרות להכיר עליו כלום. על פניו של אהרן לא היה ניכר אף שמץ של צער, והוא קיבל את הדין באהבה ללא שום תרעומת

"להתענג בתענוגים" בשם ה"חפץ חיים" וצוקל

מאת ה' היתה זאת

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהְרֹן וּלְאֶלְעָזָר וּלְאִיתָמָר בְּנֵי וְכוּ'
וְאַחֵיכֶם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְּפוּ אֶת הַשָּׂרֵפָה אֲשֶׁר שָׂרַף ה'
(ו, י)

יש להבין, לשם מה היה צריך ציווי מיוחד שבני ישראל יבכו על מות שני בני אהרן, והרי כשרואים אסון כה נורא, ששני כהנים צעירים נשרפו חיים, פורצות הדמעות מאליהן? ואם יש מי שאינו מתעורר לבכי בעקבות האסון, וכי אפשר לאלצו לבכות? יש לומר, שהציווי לא היה לבכות, אלא שיזכרו בבכייתם כי זוהי שריפה אשר "שָׂרַף ה'", כלומר שיבינו כי מאת ה' היתה זאת, ולא יתלו חלילה את האסון בדרך הטבע.

ספר להתענג בתענוגים בשם "רבי יעקב ניימן" וצ"ל

יֵין וְשֵׁכָר אֵל תִּשְׁתֶּה וְכוּ' בְּבִאָתְכֶם אֶל אֶהֱל מוֹעֵד וְכוּ'.
וּלְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֵל וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטְּהוֹר.
וּלְהוֹרֹת אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל הַחֻקִּים וְכוּ' (י-ט-יא)

רמז בפרשה זו אימתי אסור לשתות יין, הוא שאמר: "יֵין וְשֵׁכָר אֵל תִּשְׁתֶּה וְכוּ' בְּבִאָתְכֶם אֶל אֶהֱל מוֹעֵד", רמז ששיכור אסור לבא אל היכל מלך יתברך להתפלל לפניו. ואמתי מותר לשתות יין, כשהוא מקדש את יום השבת הקודש בכניסתו וביציאתו, כמו שלמדו חז"ל (פסחים קו). מן הפסוק "זכור את יום השבת לקדשו" (שמות כ.ח), זכרהו על היין. זהו שנאמר: "וּלְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֵל", בכניסה ויציאה של שבת, ואף גם זאת לא ישתה, אלא באופן שיוכל עדיין "להבדיל בין הטמא לטהור", ובאופן שיוכל "וּלְהוֹרֹת אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל הַחֻקִּים" ולא יטעה בהוראתו.

ספר "עלים לתרופה"

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' תַּעֲשׂוּ וַיֵּרָא אֲלֵיכֶם
כְּבוֹד ה' (ו. ט)

ובתורת כהנים: אותו יצר הרע העבירו מלבכם ותהיו כולכם ביראה אחת ובעצה אחת לשרת לפני המקום וכו', עשיתם כן "וַיֵּרָא אֲלֵיכֶם כְּבוֹד ה'". המשנה (אבות פ"ה מ"ה) מונה עשרה ניסים שהיו בבית המקדש, ואחד מהם הוא שהיו 'עומדים צפופים ומשתחווים רווחים' ביאר השל"ה הקדוש, שבזמן שאנשים הם במצב של 'עומדים', דהיינו בקומה זקופה ובגאווה, הרי שהם 'צפופים', המקום נעשה צפוף ודוחק את רגלי השכינה. אבל כשהם במצב של 'משתחווים', שאוחזים עצמם בענוה, הרי שאז יש 'רווחים', יש מקום ברווח גם לשכינה. לכן כאשר הגיעו בני ישראל בגדלות "ויקרבו כל העדה ויעמדו" (לעיל פסוק ה), אמר להם משה, העבירו מלבכם את אותו יצר הרע של גאווה ואז 'וַיֵּרָא אֲלֵיכֶם כְּבוֹד ה'".

ספר "ילקוט מאיש לרעהו"

חרירות וזכרון במקום אחד

אֶף מַעֲזֵן וּבֹר מְקַנָּה מִיָּם יִהְיֶה טְהוֹר (יא. לו)

באחת מדרשותיו, למד הגאון בעל "חתם סופר" מפסוק זה לימוד נפלא בעניינם של לומדי התורה לסוגיהם השונים. שהרי אמרו חז"ל (מגילה ו:): 'לאוקמא גירסא, סייעתה מן שמיא הוא', וכוונת הדברים כך היא: יש אדם שהוא זכרן בטבעו ויש אדם שהוא חריף בטבעו. בדרך הטבע סותרות שתי תכונות אלו זו בזו, שכן הזכרון משתייך ליבשות בעוד החריפות מצביעה על מליחות המוח. כאשר בכל זאת אנו מוצאים את שתי התכונות הללו במוח אחד, על כך אנו אומרים 'לאוקמא גירסא, סייעתה מן שמיא הוא', שכן סייעתא דשמיא מיוחדת היא זו, נגד חוקי הטבע, והיא מתנה שהקב"ה אינו נותן אלא למי שעוסק בתורה לשמה, אדם זה זוכה שישכנו בו שתי התכונות הסותרות הללו, בכדי שיוכל לברר וללבן בחריפות את לימודו והן להכניסו לקיום, לחקוק את דברי התורה במוחו ולזכרם תמיד.

הוא אשר נרמז בפסוק זה: אדם שמוחו חריף נקרא 'מעייך נובע' ואילו מי שבכוח זכרונו מקבץ ומכניס חכמה אל קרבו יכונה 'מקוה מים'. מעתה "אֶף מַעֲזֵן וּבֹר מְקַנָּה מִיָּם", דהיינו: כאשר פוגעים אנו אדם שזכה לשתי התכונות הללו, הרי הוא גם "מעייך" וגם "מקוה מים", בהכרח שאדם זה "יהיה טהור", קדוש וטהור הוא ולומד תורה לשמה, ומשום כך זכה בו הן חריפות השכל והן כח הזכרון.

ספר "כמוצא שלל רב"

עיקר הצלחת האדם בשבירת המידות

וְשָׁמַע מִשֵּׁה וַיֵּיטֵב בְּעֵינָיו (י. כ.)

ואפיק כרוזא במשרייתא למימר אנא הוא דאיתעלמית הלכה מני ואהרן אדכר יתנה לי (תרגום יונתן). צריך להבין, מדוע כרוז והודעה לכל העם כולו שידעו שטעה ואהרן אחיו הורהו את ההלכה הראויה. ביאר רב יחזקאל לווינשטיין זצ"ל: נראה שכוונת משה רבינו היתה ללמדנו במה טמונה עיקר חובת האדם ובמה תלויה הצלחתו הרוחנית. ובמעשהו זה הודיע שעיקר העבודה היא שבירת המדות והרצונות וכל השובר את רצונותיו הרי זה כעקידה ממש וכל העליה הרוחנית תלויה במידה שיכול להתגבר על מדותיו. לכן טרח משה רבינו להודיע זאת, כדי שעל ידי ההודעה והפרסום בציבור יוסיף ויתגבר על עצמו. ספר "לתתן עליון"

וְאֵת הַחֲזִיר פִּי מִפְּרִיס פְּרָסָה הוּא (יא, ז)

יש להתבונן מדוע החזיר אשר הוא הסמל של הטומאה והשיקוץ, דווקא אצלו ימצא סימן טהרה? יש ללמוד מכאן רעיון מוסרי מחודש: ענין זה הוא ללמדנו עיקר גדול בעבודת ה'. הנה פעמים מרגיש האדם קושי גדול בעבודתו יתברך, וחש כאילו דוחים אותו מן השמים מן הקדושה בסיבות שונות, וכאילו אין חפצים בו ובמעשיו, וחושב להתייבש ולהרפות מעבודתו. אמנם צריך האדם גם במצב זה להמשיך ולהתחזק בכל מאמצי כוחו ולא להרפות ח"ו כלל ועיקר, ולדחוק עצמו לתוך הקדושה, ולא להשגיח על הרגשותיו אלה, כי אין זה אלא נסיון מן השמים שמנסים לראות איך עובד את ה' במצבים הקשים ביותר. ענין זה יש ללמוד מן החזיר, כי טבע החזיר הוא, אף שמגרשים אותו בנזיפה, חוזר הוא ונכנס לאותו מקום שהיה ואין מועיל כנגדו שום דחיה, וזה הסיבה שנקרא שמו חזיר, לשון חזרה, דכל פעם שדוחים אותו חוזר חלילה. ומטעם זה יש לו סימן טהרה ברגליו, להורות, שאף שכל גופו טמא, מכל מקום מרגליו יש ללמוד ענין טוב לילך למקום שדחו אותו ולא להתייבש בכל מצב שהוא, אלא תמיד לחזור למקום בו עמד, אפילו אם ח"ו נכשל וחסא.

להתעזר באהבתך בשם ספר "ארון עדות"

למה לא אמרו: הוי עז כעזניה?

וְאֵת אֵלֶּה תִּשְׁקְצוּ מִן הָעוֹף, לֹא יֵאָכְלוּ שְׂקָךְ הֵם: אֵת הַנְּשָׁר, וְאֵת הַפֶּרֶס, וְאֵת הָעֲזִינְיָה (יא, יג)

"העזניה", על שם עזותה ועקשותה נקראת כך (חזקוני) לכאורה יש להעיר: למה אמר רבי יהודה בן תימא: "הוי עז כנמר" ולא "עז כעזניה"? יש לומר, הנמר הוא עז משום שבאמת יש לו כוח, אך עזותה של העזניה אינה נובעת מהכוח שיש בה, שהרי לא מצאנו שהעזניה ניחונה בכוחות מיוחדים, אלא סתם עזות יש בה, ולכן אמר התנא "הוי עז כנמר", לאמר: מתי תהיה עז? כאשר יהיו לך כוחות האמתיים לזה, אבל עזות של שקר, כעזותה של העזניה, אין בה מעלה כלל.

רבי שלמה זלמן אויערבאך ראש ישיבת "קול תורה"

הלכה: חודש ניסן: ימי ניסן כולם, הם ימי שמחה לישראל, בתקופות העבר ההווה והעתיד, כי באחד בניסן הוקם המשכן, ושנים עשר נשיאים של שנים עשר שבטי ישראל הקריבו את קרבנותיהם לחנוכת המזבח, ולמחרת היום השנים עשר, כלומר, ביום י"ג בניסן, היה יום אסרו חג שלהם, (יום אסרו חג הוא היום שאחר החג), ויום י"ד בניסן הוא ערב פסח. ולאחר מכן החלו שבעת ימי הפסח, ויום כ"ב בניסן הוא אסרו חג של הפסח, ובניין בית המקדש השלישי, שיבנה במהרה בימינו, יהיה ביום טוב ראשון של פסח, ועל כן הוא יום שמחה לדורות עולם. ואף על פי שאסור לעסוק בבניית בית המקדש ביום טוב, שהרי הבנייה כרוכה בכמה מלאכות האסורות בהחלט בחג, מכל מקום, בית המקדש השלישי עתיד להיבנות בידי שמים, ודבר זה הוא אפשרי ביום טוב, וכפי שנאמר, "בניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל". רב עובדיה יוסף זצ"ל

פתגם: אם בארזים נפלה שלהבת, מה יעשו ארזי קיר
גמרא מועד קטן (דף כה)

חקירה: יין לחג

מצוה לשתותו, או שהמצוה היא לשמות, והיין הוא אמצעי לשמות (ברכת אברהם פסחים קט, מצות שמחת יו"ט ה: רק אמצעי) ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: תחבולה מחוכמת:

מחבר הדפיס חומש עם פירוש משלו והביא את חיבורו לפני רב ידוע, כדי לבקש ממנו הסכמה. הציץ הרב בחיבורו וראה שאין בו אלא בורות ופיטפוטי הבל. העמיד פנים של התפעלות ואמר כשח אל עצמו: הא! איזה חכמה! איזה המצאה! איזה רעיון חריף! התמוגג המחבר מרוב נחת ואמר בנעימה ענוותנית: עד כדי כך? אכן, השיב הרב, רעיון מחוכם הוא, שהדפסת את פירושו יחד עם החומש, כי מעתה אי אפשר להשליכו לאשפה.

שבת שלום

יוצא לאור הרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אברהם בן רבקה, מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בין קארין מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'יות בת אליהו, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליוה, רישירד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפוריה, ישראל יצחק בן ציפוריה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה, הצלחה לחנה בת אסתר ולינתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא לבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר. מיכאל צ'רלי בן ג'ולייט אסתר

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr